

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Tarım, Ticaret, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/319)

T. C.

Başbakanlık

Huamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1038, 6 - 1074

30 Mart 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 29 . III . 1948 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

H. Saka

Gerekçe

Çeşitli iklimleri bulunan yurdumuzda kuraklık, don, dolu, sel ve benzerleri âfetlerden ekinler zarar görmekte ve bazen bu âfetler çiftçinin tohumluğunu bile kaybetmesine sebep olmaktadır.

Çiftçileri hem bu acıklı durumdan kurtarmak hem de yeni yıl istihsalini normal hacimde tutmak için Cumhuriyet Hükümeti muhtaç çiftçilere ödünç olarak tohumluk verme işini kuruluşundanberi ele almış bulunmaktadır.

Bu maksatla ilk defa, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının, 2056 sayılı Kanunla müstahsılı himaye maksadiyle satınalmış olduğu buğdaylardan bir milyon liralığının göçmenlerle muhtaç çiftçilere tohumluk ve yemeklik olarak dağıtılması hakkındaki 29 . XII . 1934 tarih ve 2661 sayılı Kanun uygulanmıştır. Bu kanunla kabul edilmiş olan bir milyon liralık had 18 . XII . 1935 tarih ve 2863 sayılı Kanunla iki milyon iki yüz elli bin liraya çıkarılmıştır. Bunun da dolması üzerine 2661 sayılı Kanunda o zamana kadar görülen eksiklikleri tamamlayan ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının 3 750 000 (Üç milyon yedi yüz elli bin) liralık bir kredi açmasını sağlayan 24 . VI . 1937 tarih ve 3242 sayılı Göçmenlerle, Nakledilenlere ve Muhtaç Çiftçilere Tohumluk ve Yemeklik dağıtılması hakkında Kanun tatbik mevkiine konulmuştur.

Bu kredi 13 . X . 1939 tarihinde 3730 sayılı Kanunla beş milyon liraya ve 16 . XII . 1940 tarihinde 3939 sayılı Kanunla da 6 750 000 (Altı milyon yedi yüz elli bin) liraya çıkarılmıştır.

Hem göçmenlerin hem muhtaç çiftçilerin yemeklik ve tohumluk buğday ihtiyacını karşılamaya tahsis edilmiş olan bu kredi; miktarı artırılmış olmasına rağmen, buğday fiyatlarının yükselmesi ve tabii âfetlerin sıklığı yüzünden kısa bir zamanla kullanılmış ve yine bu âfetlerin tesiriyle lüzumu kadar tahsilât yapılamadığından açılacak kredi kalmamıştır. Hattâ bu kapanış yüzünden bu yıl tohumluk ihtiyacının karşılanmasında büyük müşkülât çekilmiştir.

Yukardanberi açıklandığı ve hile kredi haddinin sık sık kapanması ve bu suretle çiftçiyi ve Hükümeti zor duruma sokması kusurundan başka, 3242 sayılı Kanunun; muhtaç çiftçiyi tarif etmemiş bulunması Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca da göçmenlerle, nakledilenlere de tahsisler yapılmasına müsait olması; dağıtılacak tohumluğu yalnız buğdaya inhisar ettirmesi, Tarım Bakanlığı müesseselerinden tohumluk alınmasına imkân vermemesi, ve tahsilât için iki yıl banka usulüyle

iki yıl da Tahsili Emval Kanunu yolu ile olmak üzere dört yıl gibi uzun bir zaman kabul edilerek kredinin işlemlerini ağırlaştırması ve saire gibi bir eksiklikleri görülmüştür.

Memleket istihsalinin mühim bir unsuru olan tohumluğun, buna muhtaç vaziyete düşmüş olanlara, zamanında ve kabil olduğu kadar yeter miktarlarda verilebilmesinin, kredi haddini artırmak suretiyle temin edilemeyeceği, bu mühim istihsal dâvasının Tarım Bakanlığı emrine ve her yıl muayyen miktarlı bir kredinin açılması suretiyle halledilebileceği kanaatine varılmıştır.

Bu itibarla şimdiye kadar yapılan tecrübelerden faydalanılarak yukarıda arzolunan mahzurları giderecek ve muhtaç çiftçilere zamanında ve emin bir şekilde tohumluk verilmesini sağlayacak bir kanuna zaruret hâsıl olmuştur.

Bu tasarınnın tetkikından anlaşılacağı üzere: Birinci maddede muhtaç çiftçinin tarifi yapılmakta ve bunlara ödünç ve faizsiz olarak Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası eliyle buğday ve arpa tohumluğu dağıtırmak hususunda Tarım Bakanlığına yetki verilmektedir.

İkinci madde ile, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının bu maksatla her yıl Tarım Bakanlığı emrine %6 faizle dört milyon liraya kadar tohumluk kredisi açması derpiş edilmektedir.

Üçüncü maddede, bu tohumlukların satınalma bedelleriyle her türlü giderlerinin bu krediden bankaca kendi mevzuatı dâhilinde karşılanması kabul edilmektedir.

Dördüncü maddede, nerelere ne miktar ve ne cinsten tohumluk dağıtılacağıın tesbiti hususunda Tarım Bakanlığına yetki verilmekte ve bu tohumlukların Tarım Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden veya piyasadan peşin para ile alınması işiyle banka ödevlendirilmektedir.

Beşinci maddede; tohumlukların bankaca zincirleme kefaletle dağıtılması, vâdenin de bu tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın mahallî harman mevsimi sonu olması, ve tohumluk satınalma bedeline dağıtmaya kadar yapılacak giderlerin ilâvesi suretiyle bulunacak bedel ile çiftçilerin borçlandırılması tesbit edilmektedir.

Yedinci maddede, tohumluk alanlardan mahsulü enaz %40 zarar görenlerin borçlarının erteleneceği ve vâde sonunda borcunu ödemiyenlerden %6 gecikme faizi alınacağı belirtilmektedir.

Sekizinci maddede, vâdesi kelipte tahsil edilemeyen ve erteletilmeyen alacakları bir yıl müddetle kendi usulüne göre takip ve tahsil ve bu süre içinde de tahsil edilemeyenlerin malsandıklarına devri ödevi, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına verilmektedir. Malsandıklarına devredilen alacakların karşılığı Hazinece defaten bankaya ödenecek ve malsandıklarınca yapılacak tahsilât Hazineye irat kaydedilecektir.

Dokuzuncu maddeye göre de kredinin faizi ve bu faizin muamele vergisi ve borçlandırmaya girmiyen giderler ve bankanın suni taksiri olmadan meydana gelen zararlar Tarım Bakanlığı Bütçesinde açılacak özel bölüme konacak ödenekle karşılanacaktır.

Onuncu madde ile, bu kanunun uygulanmasına ilişkin işlemlerle ilgili bütün kâğıtlar her türlü resim ve harçtan muaf tutulmuştur.

On ikinci madde ile, 3938 sayılı Kanunda yazılı 6 750 000 liralık kredi miktarı, göçmenlerle nakledilenlerin tohumluk ve yemeklik ve yerli muhtaç çiftçilerin yemeklik ihtiyaçları için 3 500 000 liraya indirilmiş ve bu krediden evvelce muhtaç çiftçilere tohumluk olarak yapılmış dağıtımalardan doğan alacaklar tahsil olundukça bunların itfa ve tasfiyesi göz önünde tutulmuştur.

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkındaki kanun tasarısı yukarıdanberi arzolunan sebep ve maksatlarla hazırlanmıştır.

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 1/319

Karar No. 9

26 . IV . 1948

Yüksek Başkanlığa

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 19 . III . 1948 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılarak Komisyonunuza gönderilen kanun tasarısı Tarım Bakanı ve uzmanlar hazır bulundukları halde görüşüldü.

Ana istihsalimiz olan hububat çeşitli iklimlerimiz karşısında bazı seneler kuraklık, don, dolu ve sel gibi âfetlerden zarar görerek çiftçilerimiz tohumluğu kaybedecek duruma düşmektedirler.

Cumhuriyet Hükümetimiz bu eiheti çok evvel düşünerek çiftçinin tohumluğunu sağlamak üzere birtakım kanunlar çıkartmış ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından çiftçiye tohumluk kredileri açtırmış ve bu miktar 6 750 000 liraya kadar çıkarılmış ise de bundan göçmenlerin de yemelik ve tohumluk ihtiyaçlarının karşılanması ve fiyatlardaki yükselme ve sık sık tabii âfetlerin başgöstermesi karşısında bu miktar ihtiyacı karşılamıyacak bir durum arz etmektedir. Ziraatimizin belkeniğini teşkil eden ve bütün çiftçi tabakasını ilgilendiren hububat ziraatının her türlü ârizalar karşısında aksaması için tohumluğa muhtaç vaziyete düşmüş çiftçilere vaktinde ve yeter miktar ve vasıfta tohumluk verilmesi ziraat dâvalarımızın başında yer almaktadır. Bu işin Tarım Bakanlığı emrine verilmesini göz önünde tutan bu tasarıyı Komisyonumuz muvafık görerek ufak değişikliklerle kabul eylemiştir.

Birinci maddede tohumluk işi bütün çiftçiye

ilgilendirdiğinden ve bunlar arasında küçük çiftçiyi ayırt etmenin zorluğu karşısında küçük kelimesi kaldırılmış ve tohumluk dâvamızın yalnız buğday ve arpaya inhisar etmediği mülâhazasıyla buna mısır, çavdar, yulaf da ilâve suretiyle değiştirilmiştir.

İkinci madde aynen kabul edilmiş.

Üçüncü maddede masraflar ayrı ayrı sayılmıyarak bunların belli edilmesinin Tarım Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına bırakılmak suretiyle değişiklik yapılmıştır.

Dördüncü madde de dağıtma zamanının Tarım Bakanlığınca belli edilmesi ve tohumlukların Türkiye Ziraat Bankasınca vaktinde Tarım Bakanlığı müesseselerinden ve yetmediği takdirde Toprak Mahsulleri Ofisinde Tohumluğa ayrılanlardan alınması hususları göz önünde bulundurulacak değişiklik yapılmış; 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ncü maddeler olduğu gibi kabul edilmiştir.

Havalelerine göre Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Tarım Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
İzmir	Manisa	Manisa
R. Köken	Y. Özey	H. Öztarhan
Antalya	Aydın	Çanakale
M. Korkut	N. Göktepe	İ. Karasioğlu
		İmzada bulunamadı.
Çorum	Denizli	Maraş
N. Atalay	A. Ege	A. Yaycıoğlu
		İmzada bulunamadı.
Seyhan	Siird	Sinob
K. Ener	A. R. Ezen	E. Kök

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/319

Karar No. 21

7 . V . 1948

Yüksek Başkanlığa

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Tarım Bakanlığına hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 19. III. 1948 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılarak Tarım Komisyonunda görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarıısı Tarım Bakanlığı ve Banka mümessillerinin huzuriyle görüşüldü.

Çeşitli iklimlere malik bulunan yurdumuzun bir çok bölgeleri zaman zaman don, kuraklık, sel gibi tabii âfetlerin tesiri altında kalmaktadır. Bu âfetlerin vukubulduğu bölgeler halkı, geçim tarzlarına göre az çok şiddette bu âfetin menfi tesiri altında kalmakta, geçici bir zaman için geçim zorluğu çekmektedirler. Bu âfetler, geçimini, tarım yoluyla sağlıyan bölgelerde vukubulduğu zaman tesiri daha acı olmakta, çiftçinin bir senelik emeğini mahvetmekle kalmamakta, gelecek seneki tohumluğunu da mahvetmek suretiyle tesirini gelecek senelere de sirayet ettirmektedir. Bu gibi haller karşında büsbütün teşkilatsız bulunan çiftçimiz perişan olmakta, tarlasını bırakarak amelelik yapmak üzere şehirlere taşınmakta, köyler dağılmaktadır. Varlığını en geniş ölçüde çiftçiliğe bağlamış olan köylümüzün bu gibi felâketler karşısında gelecek seneki tohumluğunu olsun emniyette görmesi gayet kıymetli bir teşvik ve kendisini toprağa bağlıyan unsurlardan biri mahiyetinde olacaktır. Cumhuriyet Hükümetimiz şimdiye kadar, zaman zaman, bu mevzuu ele almış 2056, 2661, 2863, 3242, 3730 sayılı Kanunları çıkarmıştır. Fakat bu kanunlarla tahsis edilen kredilerin noksan oluşu, büyük paralara ihtiyaç hissettiren göçmen iskânı mevzuu ile beraber mütalâa edilmesi, tohumluk yardımı isinin sağlam bir esasa bağlanmasına mâni olmuştur.

Bu zaruret ve düşüncelerle mevzuu inceliyen komisyonumuz Hükümetin bu teklifini faydalı ve şekli itibariyle maksada yeter bularak maddeleri aşağıdaki değişikliklerle kabul etmiştir.

Başlıkta, aramayı kolaylaştırmak için kanunun adını (Tohum) kelimesine bağlamayı uygun bulmuş ve buna göre değiştirmiştir.

Maddelerdeki değişiklikler:

Madde 1. — Ziraat Bankasındaki bütün kredilerini kullandıktan sonra bu maddede gösterilen âfetlerden birine uğramış ve mahsulünün % 40 nı kaybetmiş çiftçilerin de bu kanunla tekrar yardım görmesini sağlamak üzere bir hüküm eklemiştir. (Küçük çiftçi) yerine (Çiftçi) kelimesi konmuş ve yardım şümülü genişletilmiştir.

Verilecek tohumlukların cinsi çoğaltılmış (Arpa ve buğday) yerine (Buğday, arpa, çavdar, mısır, yulaf) konmuştur. Bunun dışında ihtiyaç hissedilen tohumların dağıtılmasına imkân vermek üzere Tarım Bakanlığına, Bakanlar Kurulu kararına müstenit yetki veren bir fıkra eklenmiştir.

Madde 2. — De Bakanın bu maksat için açacağı senelik kredileri az gören komisyon bu miktarı beş milyon liraya çıkarmış, bakiyelerin tesbitine üç senelik hesap devresini esas tutacak hükümler eklenmiştir.

Madde 3. — Kısa bir ifade ile yazılmıştır.

Madde 4. — de, tohumluk ihtiyacının bankaya vaktinde bildirilmesini lüzumlu göverek (Ekin mevsiminden enaz bir ay evvel) sözü eklenmiş, tekkişilerin zararlarının bildirilmesi de bir usule bağlanmıştır.

Tohumluk alınacaklar arasında (müstahsil) kelimesi ilâve edilmiş, tohumluk alışlarının süratli olması için, Umumi Muhasebe ve Artırma, ve Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerine bağlı olmayacağı belirtilmiş, tohumluk alışları taahhüt yolu ile olursa bu alışın bir taahhüt vergisine matrah olmayacağı açıklanmıştır.

Madde 5. — te, tohumlukların bankaca vaktinde hazırlanacağıın metinde zikri faydalı görülmüş, tek olarak zarara uğramış çiftçi ile toplu halde yardım görececek çiftçiler için 3 ilâ. 20 kişilik gruplar sistemi uygun görülmüştür. Bu

suretle fakir çiftçilerin kefalet listesine alınmasının kolaylaşacağı düşünülmüştür. Bundan başka gruplar halinde borçlandırılan çiftçilerin ikinci olarak gruplar halinde birbirlerine kefil yapılmasına lüzum görülmemiştir.

Komisyonumuz, köylünün yalnız alım fiyatı üzerinden borçlandırılmasını ve alım, dağıtma esnasında ve daha sonra tahakkuk edecek bütün masrafların Tarım Bakanlığı tarafından ödenmesini uygun bulmuştur.

Madde 6. — Olduğu gibi kabul edilmiştir.

Madde 7. — de, bu kanuna göre yardım görüp te yine zarar görenlere ve borcu ertelenenlere, tekrar yardım yapılması uygun görülmüştür.

Madde 8. — d, bu kanuna göre yardım yapıp ta borcunu ödemeyenler hakkında bankaca yapılacak takibatın, Tahsili Emval Kanununa göre yapılması uygun görülmüştür. Bu eylem, yardım mekanizmasının ve sermayenin işlemesi için lüzumlu görülmüştür.

Madde 9. — Bu maddede, 5 nci maddedeki prensipe uyularak bütün masrafların Tarım Ba-

kanlığınca ödeneceği tasrih edilmiştir.

Madde 10. ve 11. — Maddede alınan kanunların ihtiva ettiği hükümlerin metinde açıklanması uygun görülmüştür.

Madde 12. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 13. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 14. — Yürütme hakkı Bakanlar Kuruluna verilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Komisyonu Başkanı	Sözcü	
Ankara	Gaziantep	
A. Çubukcu	C. Alevli	
Kâtip		
Niğde	Afyon K.	Bilecik
H. Ulusoy	Ş. Lâçin	R. Bozöyük
		İmzada bulunamadı
Kars	Manisa	Trabzon
A. Sürmen	F. Kurdoğlu	M. Yarımbyık
Muş		Sivas
B. Dedeoğlu		K. Kitapçı
Trabzon		Van
A. R. Işık		M. Koçak

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/319

Karar No. 43

9 . VI . 1948

Yüksek Başkanlığa

Tarım Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 19 . III . 1948 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan, muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkındaki kanun tasarısı Ticaret Komisyonu raporiyle birlikte komisyonumuza havale olurmakla Tarım Bakanlığının ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası temsilcilerinin huzuriyle okunup incelendi.

Geniş bir tarım memleketi olan yurdumuzda her sene vukua gelen don, kuraklık, sel, haşere baskını ve yangın gibi türlü âfetlerle birçok çiftçilerimizin mahsulleri her sene kısmen veya tamamen harap olmakta ve bunların ekecek tohuma bile muhtaç bir duruma düştükleri sık sık müşahede olunan vakalardandır. Bu duruma düşen

çiftçiler istihsal imkânlarını tamamen kaybetmiş olduklarından ya tarlalarını bırakıp işçilik yapmak üzere kasaba ve şehirlere üşüşmekte veyahut köylerinde âtil bir durumda, tabiatın kendilerine yeni bir imkân bahşetmesi zamanını, tevekkül ile beklemekten başka bir çare bulamamaktadır. Bu her iki halden hangisi tecelli ederse etsin bunlar hem içtimai muvazaneyi ve hem de ekonomik bünyeyi zayıflatıcı bir durum arzettiğinden Yüksek Meclis muhtelif tarihlerde çıkarmış olduğu kanunlarla muhacirlere ve muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk temini suretiyle bu mahzuru önlemeye çalışmıştır. Fakat her çıkan kanunla evvelki kredi miktarlarına ilâve yapılmış olmasına rağmen, bu kredi hadleri az za-

manda dolmuş, maksadı temin edemez bir duruma girmiştir. Bundan başka edinilen teerübeler mevcut mevzuatın değiştirilmeye muhtaç olduğunu göstermiş ve bu husus hakkında yeni hükümlere dayanan ve zamana tıkanıp dolmayan yeni bir kredi sisteminin teessüsüne ihtiyaç bulunduğu anlaşılmıştır. Bu maksatları temin gayesiyle hazırlandığı anlaşılan bu tasarrının esasları, Komisyonumuzca da muvafık görülmüş ve maddelerinin müzakeresine geçilmiştir.

Ticaret Komisyonunca hazırlanan birinci maddeye fare ve çekirge gibi muzir hayvanların iras ettiği zararları da ihtiva etmesi için bir «haşere» kelimesi eklenmiş, vuzuh verilmek maksadiyle 4 neü maddeye de çeşitleri kelimesinden sonra «o mahallin» ibaresi konmuş ve son fıkradaki «banka için» tâbiri lüzumsuz görüldüğünden çıkarılmıştır.

Çiftçiye başka kanunlarla da tohumluk kredisi verileceğinden, tereddüde yer bırakmamak maksadiyle, 8 nei maddenin başına «bu kanuna göre verilen» ibaresi ilâve olunmuş ve yine aynı maddedeki bir yıl süre içinde ibaresi «vâdenin hululünden itibaren bir yıl içinde» şekline sokulmuştur.

Bankanın sun'u taksiri neticesi hasıl olacak zararları, umumi hükümler muvacehesinde, Tarım Bakanlığının tazmin etmesi esasen bahis konusu olamayacağından 9 neu maddedeki bankanın sun'u taksiri olmadan ibaresine lüzum görülmemiş ve bu kısım maddeden çıkarılmıştır.

Bu kanunla verilecek tohumlara ait işlemlerin Muamele Vergisinden ve bu işlemlere ait kâğıtların Danga Resmiyle sair harç ve resimlerden bağışıklığını temin edecek şekilde 10 neu madde yeniden yazılmış ve bu kanunun uygulamasında Maliye, Tarım ve Ticaret Bakanlıklarından başkasının ilgisi olmadığı sonucuna varıldığından Hükümet teklifinin 14 neü maddesi maksadı temine kâfi görülmüş ve Ticaret Komisyonuna ait tasarrın diğer hükümlerinde başka bir değişiklik yapılmamıştır.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye K. Başkanı	Sözeü	Kâtip
Gümüşane	Samsun-	Balıkesir
<i>H. F. Ataç</i>	<i>R. Işıtan</i>	<i>H. Şeremelli</i>
Kastamonu	Samsun	Tekirdağ
<i>H. Çelen</i>	<i>Ö. Karataş</i>	<i>Z. E. Cezaroğlu</i>
Tokad		
<i>C. Kovalı</i>		

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/319

Karar No. 105

2 . VIII . 1948

Yüksek Başkanlığa

Muhtaç çiftçilere ödünce tohumluk verilmesi hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 30 . III . 1948 tarihli ve 6/1074 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarrısı Tarım, Ticaret ve Maliye Komisyonları raporlarıyla birlikte Komisyonumuzca verilmekle Tarım Bakanı Cavit Oral, Maliye Bakanı Şevket Adalan, Ticaret Bakanlığı yetkili temsilcileri, Ziraat Bankası Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

3242 sayılı Kanun, muhtaç çiftçilere tohumluk tevzii ve göçmenlerle nakledilenlere yardım yapılması hakkında olup tetkik mevzuu

edinilen tasarı bunlardan muhtaç çiftçinin tohumluk ihtiyacını ele almış bulunmaktadır. Cumhuriyet Hükümetleri muhtaç çiftçinin tohumluk ihtiyacını karşılamayı ötedenberi esas tutmuş ve adı geçen kanunun kabul ettiği (3 750 000) lirayı sonradan çıkan iki kanunla (6 750 000) liraya çıkarmış ise de bunun yarıya yakın miktarı göçmenlerle nakledilenlerin ihtiyaçlarına sarfedildiğinden kalan miktar muhtaç çiftçi ihtiyacını karşılamaya kâfi gelmemekte bulunmuştur. Bu sebeptendir ki, tasarı, miktarı arttırmış ve bu işe mütedair hükümleri bir araya toplamıştır. Tasarrın en mühim olan birinci

maddesi çeşitli âfetlerden mahsulün enaz %40 ı derecesinde zarar gören ve Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankasından tohum kredisi alamıyarak muhtaç duruma düşen muhtaçlara muhtelif hububat tohumları vermek için Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına Tarım Bakanlığı namına hesap açılmasına yetki vermektedir. Bu hükme göre mahsulü %40 dan aşağı zarar görenler istifade edemeyeceği gibi mahsulü bir âfete mâruz kalmamış fakat elinde olmayan herhangi sebep ve suretle fakrüzarurete uğramış olan muhtaç çiftçilere yardıma da imkân vermemekte bulunmuştur. Halbuki mahsulü % 40 dan aşağı nispete zarar görüp tohum kredisi de alamayanların işletmesini yürütebilmesi himayeye mazhar kılınmasına mütevakkıf olduğu kadar bir âfetten zarar görmemekle beraber hattâ çiftçiliği bırakmaya mecbur olacak derecede zarurete uğryanların da yardım görmeleri zaruridir. Esasen Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına tohum kredisi için başvuruların hemen çoğu bu suretle muzayakaya düşer olanlardır denilebilir. Bu mülâhazalarla madde, arzedilen üç kısım çiftçiyi ihtiva edecek şekilde tedvin edilmiştir. Bundan başka Hükümet tasarısında muhtaç küçük çiftçiye yardım esas tutulmuş ise de Komisyonlar alehtlak çiftçiyi kabul etmiştir. Her ne kadar çiftçinin sınıflandırılması için mevzuatımızda katı bir esas yoktur ve her hangi âfetten zarar gören herhangi çiftçinin madde hükmünün şumulüne giren hallerde aynı şekilde yardım görmesi daha muvafıktır. Ancak malî durumun müsaadesizliği böyle gayet şumulü bir hüküm kabulü halinde bilhassa gözetilmesi lâzımgelen küçük çiftçiyi mağdur edebileceği mülâhazasıyla yardımın evvelâ küçük çiftçiye tahsisi ve para artarsa bunların dışındakilere teşmili ve küçük çiftçi vasfının tâyini için de 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanunundaki tarifen esas tutulması uygun görülmüştür. Bir çiftçinin arzedilen şekillerde muhtaç olup olmadığı ve ihtiyacı nispeti kolayca tesbit edilebilir bir keyfiyet değildir. Mevcut kanunun tatbikatında da tohumluk tevziatına müteferri işlerin kararlaştırılması için kanun metninde bir hüküm mevcut değilse de ayrı bir talimatname ile İhtiyaç Komisyonu namı altında bir kurum teşkil edilmiş ve o kurumun bu vazifeleri iyice idare ettiği anlaşılmıştır. Bu tasarının da hükümleri-

ni iyi tatbik imkânını sağlamak üzere böyle bir komisyon teşkiline zaruret görülmüş ve teşekkülün tedvini daha esaslı olacağından bunu ifade eden bir madde ilâve edilmiş ve bu teşekküle resmî alâkalı erkândan başka halkı temsil eden bir âzanın katılması da uygun bulunmuştur. Tarım Bakanlığı emrine açılacak hesap, Hükümetçe senelik 4 milyon lira olmak üzere teklif edilmiş ise de Komisyonlar bunun 5 milyona çıkarılmasını lüzumlu görmüş ve Komisyonumuzca yapılan tetkikler neticesinde biraz daha genişlik verilmek üzere altıyüz milyona çıkarılması ve bir senelik tahsisattan tamamı kullanılmazsa artanın ertesi sene tahsisatına ilâve edilerek kullanılabilmesi ve fakat daha ertesi seneye intikal ettirilmemesi tasarıda tasrih edilmiştir.

Hükümet, tohumluk alım bedeline, alıma kadar yapılacak masrafın da ilâve edilerek çiftçinin bu miktar üzerinden faizsiz olarak borçlandırılmasını teklif etmiş ise de faiz ve Muamele Vergisinden maada masrafların ehemmiyetli bir miktara varmadığından çiftçiyi korumak için yapılacak bu yardımın yalnız alım bedeline hasredilmesi hakkında diğer Komisyonlara kabul edilen esasın Komisyonumuzca da kabulü uygun görülmüştür. Tasarının diğer maddeleri Hükümet teklifi esas tutularak tohumluk tevzii ve bedelinin borca tahvili işlerinin mümkün mertebe kolayca yapılması maksadına göre hazırlanmıştır. Esaslı bir hüküm, de bankanın vâdesinde tahsil edemeyeceği, alâcakların Tahsili Emval Kanununa göre takip ve tahsil etmesine salâhiyet verilmesidir. Hakikaten bu şekilde tahsil salâhiyeti hem çiftçiyi ağır gelen takip ve tahsil masraflarından kurtaracak ve hem de kısa zamanda ele geçecek parayı tekrar kendilerine ikraz yolunu sağhyacaktır.

Tohumluk ihtiyacının, bilhassa muhtaç çiftçiyi de bu tasarı şumulüne alınca, tasavvur edilen miktarla karşılanmasının mutlak olarak sağlandığına hükmedilemez. Ancak Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının kaynaklarının kifayetsizliği, bu müesseseye umumi surette büyük yardımlar yapılmasını zaruri kılmakta ise de malî vaziyetin şimdilik buna müsaait bulunmaması sebebiyle işi arzedilen miktarlarla ayarlamaya zaruret hâsıl olmuştur. Bankanın bu durumu, yekûnu on sekiz milyona varan tahsisatı kısmen dahi olsa takip edeme-

diği veya tahsili geciktiği takdirde asli vazifelerinin ifasını dahi müşküllestirebileceğinden böyle bir hal vukuuna meydan verilmemek üzere banka sıkıntıya uğradığı takdirde Hazinesinin bankayı malî bakımdan tatmin edecek şekilde müzahareti sağlanmasının zaruri olduğunu bilhassa kaydetmeyi Komisyonumuz lüzumlu görmüştür.

Ehemmiyetli noktaları yukarda arzedilen tasarının bazı maddeleri icabeden şekilde tadil olunarak hazırlanmış ve ivedilikle müzakeresi temennisıyla Kamutayı onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
R. Erten	İ. H. Tigrel	M. Eriş

Kâtip	Amasya	Ankara
Ankara	A. K. Yiğitoğlu	N. C. Akkerman
F. Öymen	Aydın	Balıkesir
Ankara	Gl. R. Alpman	E. Altan
C. Gölet	Diyarbakır	İstanbul
Bursa	Ş. Uluğ	Dr. A. Adıvar
F. Bük	Kocaeli	Konya
İzmir	Dr. F. Ş. Bürge	S. Çumralı
S. Dikmen	Niğde	Urfa
Konya	R. Gürsoy	E. Tekeli
M. A. Binal	Eskişehir	Eskişehir
Esasa iştirak ediyoruz. On sekiz milyon lirayı az bulmaktayız.		
H. Polatkan		A. Potuoğlu

İHKÜMETİN TEKLİFİ

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Kuraklık, don, dolu, sel, yangın ve benzerleri âfetlerden mahsulü enaz yüzde kırk nispetinde zarar görmüş ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından tohum kredisi de sağlayamıyarak muhtaç duruma düşmüş olan küçük çiftçilere adı geçen Banka eliyle buğday ve arpa tohumluğunu ödünç ve faizsiz olarak dağıtırmaya Tarım Bakanlığı yetkilidir.

TARIM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Kuraklık, don, dolu, sel, yangın ve benzerleri âfetlerden mahzuru enaz yüzde 40 nispetinde zarar görmüş ve T. Z. Bankasından tohumluk kredisi de sağlayamıyarak muhtaç duruma düşmüş olan çiftçilere adı geçen banka eliyle buğday, arpa, çavdar, mısır ve yulaf tohumluğunu ödünç ve faizsiz olarak dağıtırmaya Tarım Bakanlığı yetkilidir.

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Tohumluğa muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Kuraklık, don, dolu, sel, yangın ve benzeri âfetlerden mahsulü enaz %40 nispetinde zarar görmüş ve ayrıca Türkiye Ziraat Bankasından bu maksat için kredi sağlayamıyacak duruma düşmüş çiftçilere ödünç ve faizsiz olarak Türkiye Ziraat Bankası eliyle buğday, arpa, çavdar, yulaf ve mısır tohumlukları dağıtmaya Tarım Bakanlığı yetkilidir. Gerekli hallerde Tarım Bakanlığınca alınacak Bakanlar Kurulu kararı ile diğer çeşit tohumluklar da bu kanuna göre dağıtılabılır.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Tohumluğa muhtaç çiftçilere
ödünç tohumluk verilmesi hak-
kında Kanun tasarısı*

MADDE 1. — Kuraklık, don, sel, haşere, yangın ve benzeri âfetlerden mahsulü enaz % 40 nispetinde zarar görmüş ve ayrıca Türkiye Ziraat Bankasından bu maksat için kredi sağlayamıyacak duruma düşmüş çiftçilere ödünç ve faizsiz olarak Türkiye Ziraat Bankası eliyle buğday, arpa, çavdar, yulaf ve mısır tohumlukları dağıtmaya Tarım Bakanlığı yetkilidir. Gerekli hallerde Tarım Bakanlığınca alınacak Bakanlar Kurulu kararıyle diğer çeşit tohumluklar da bu kanuna göre dağıtılabilir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Muhtaç çiftçilere ödünç to-
humluk verilmesi hakkında
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Kuraklık, don, sel, haşere, yangın ve benzeri âfetlerden :

- a) Mahsulü enaz % 40 nispetinde zarara uğrayıp elinde tohumluğu kalmamış ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya Tarım Kredi Kooperatiflerinden tohum kredisi alamıyacak halde bulunmuş olan;
- b) Mahsulü %40 tan daha az nispette zarar görmüş ve fakat elinde tohumluğu kalmamış ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya Tarım Kredi Kooperatiflerinden tohum kredisi sağlayamamış ve bu yüzden zirai işletmesini yürütemeyecek hale gelmiş bulunan;
- c) Mahsulü zarara uğramamış olmakla beraber elinde olmayan herhangi sebeple fakrüzarurete duçar olarak tohumluğunu dahi tedarike ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasın-

Hü.

Ta. K.

Ti. K.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı maksadı sağlamak üzere Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Tarım Bakanlığı emrine % 6 faizli ve yılda yapılacak miktarı dört milyon lirayı geçmemek üzere tohumluk kredisi açar. Bu kredinin zimmet bakiyesi, faizler hariç on iki milyon lirayı geçemez.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı maksadı sağlamak için Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Tarım Bakanlığı emrine, yıllık miktarı 5 milyon lirayı geçmemek üzere yüzde altı faizli tohumluk kredisi açar. Bu kredinin bakiyesi üç senelik devre zarfında, faizler hariç, 12 milyon lirayı geçemez.

Mal. K.

B. K.

dan veya Tarım Kredi Kooperatiflerinden tohum kredisi almaya imkân bulamıyan ve bu sebeple çiftçiliği bırakacak hale düşen çiftçilere;

Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf tohumlukları ve gerekli hallerde Bakanlar Kurulu kararıyla diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Bakanlığı yetkilidir. Bu yardım ilk önce, 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 3 ncu maddesinde tarif edilen küçük çiftçilere yapılır.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı çiftçinin ihtiyaç hal ve derecesinin tesbitine İhtiyaç Komisyonları yetkilidir. İhtiyaç Komisyonları, bu konuda görevlendirildikleri işlerle Komisyon Başkanının görüşülmesine lüzum göstereceği hususları da inceleyerek ve karara bağlar. İhtiyaç Komisyonları, mahalli Mülkiye âmirlerinin başkanlığı altında Tarım ve Maliye Bakanlıkları temsilcileriyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Müdüründen ve varsa Ziraat odası temsilcisinden, yoksa Belediyece seçilecek bir çiftçiden teşekkül eder.

MADDE 2. — Ticaret Komisyonunun 2. maddesi aynen.

MADDE 3. — Birinci maddede yazılı maksadı sağlamak için Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Tarım Bakanlığı emrine yıllık miktarı altı milyon lirayı geçmemek üzere % 6 faizli tohumluk kredisi açar. Bu krediden bir yılda kullanılmı, altı milyondan aşağı olduğu takdirde artanı ertesi yıl için tahsis edilecek olan altı

MADDE 3. — Tohumlukların satınalma bedelleri ve bu hizmetle ilgili her türlü giderler, (yollama, koruma, depolama, sigorta, güvullama, tartma, temizleme, ilâçlama, taşıma, dağıtma, tahsil ve kovuşturma ve benzerleri giderleri; hizmete gerekli malzeme ve demirbaş satınalma ve bakım bedelleri, hizmetin denetlenmesinde çalıştırılacakların yollukları ve Banka kuruluşu olmıyan yerlerde lüzumu halinde munhasıran bu işlerde kullanılacak görevlilerin aylık ve yollukları) bu krediden bankaca kendi mevzuatına göre ödenir.

MADDE 4. — Tohumluk dağıtılacak yerler ile tohumluk miktar ve çeşitleri her yıl Tarım Bakanlığınca belirtilerek Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına bildirilir. Bakanlıkça belirtilecek duruma göre Banka dağıtılacak tohumlukları Tarım Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden peşin para ile alır. Şayet bu kurumların ellerinde mahallerine uygun tohumluk yoksa veya ihtiyaç mahallerine pahalıya mal olacaksa piyasalardan satın alınır.

Satın alınacak tohumlukların mahallî şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını haiz olup olmadığının incelenip belirtilmesi Tarım Bakanlığı kuruluşu tarafından yapılır.

MADDE 3. — Tohumlukların satınalma bedelleri ve bu hizmetle ilgili her türlü giderler bu krediden bankaca kendi mevzuatına göre ödenir.

MADDE 4. — Tohumluk dağıtılacak yerler ile tohumluk miktar ve çeşitleri ve dağıtma zamanı her yıl Tarım Bakanlığınca belirtilerek T. Z. Bankasına bildirilir.

Bakanlıkça belirtilecek duruma göre banka dağıtılacak tohumlukları vaktinde Tarım Bakanlığı müesseselerinde ve bu müesseselerin tohumlukları yattığı takdirde Toprak Mahsulleri Ofisinde tohumluk için ayrılanlardan peşin para ile alınır.

Bu kurumların ellerinde mahallerine uygun tohumluk yoksa veya ihtiyaç mahallerine pahalıya mal olacaksa piyasalardan satın alınır. Satın alınacak tohumlukların mahallî şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını haiz olup olmadığının incelenip belirtilmesi Tarım Bakanlığı ku-

MADDE 3. — Bu tohumlukların satınalma bedelleri ve gerekli her nevi masraflar Türkiye Cumhuriyeti Biraat Bankası usullerine göre tesbit edilerek, bu hesaptan, bankaca ödenir.

MADDE 4. — Tohumluk dağıtılacak yerlerle tohumluk miktar ve çeşitleri ekim mevsiminden enaz bir ay evvel Tarım Bakanlığınca tesbit edilerek Ziraat Bankasına bildirilir. Olağanüstü hallerde bu bildirme, ihtiyacın bilinmesi tarihinden itibaren bir ay içinde yapılır.

Bakanlıkça bildirilecek duruma göre dağıtılacak tohumluklar Tarım Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden peşin para ile alınır. Şayet kurumların ellerinde mahallin gereklerine uygun vasıfta tohumluk yoksa veya ihtiyaç mahalline pahalıya mal olacaksa, aynı şekilde, diğer müstahsillardan veya piyasadan satın alınır. Satın alınacak tohumlukların mahallî şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını

Mal. K.

MADDE 3. — Ticaret Komisyonunun 3. maddesi aynen.

MADDE 4. — Tohumluk dağıtılacak yerlerle tohumluk miktar ve çeşitleri o mahallin ekim mevsiminden enaz bir ay evvel Tarım Bakanlığınca tesbit edilerek Ziraat Bankasına bildirilir. Olağanüstü hallerde bu bildirme; ihtiyacın bilinmesi tarihinden itibaren bir ay içinde yapılır.

Bakanlıkça bildirilecek duruma göre dağıtılacak tohumluklar Tarım Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden peşin para ile alınır. Şayet kurumların ellerinde mahallin gereklerine uygun vasıfta tohumluk yoksa veya ihtiyaç mahallerine pahalıya mal olacaksa, aynı şekilde, diğer müstahsillardan veya piyasadan satın alınır. Satın alınacak tohumlukların mahallî şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını

B. K.

milyona eklenerek kullanılabilir ve fakat daha ertesi seneye devredilmemek kaydı ve şartıyla kredinin bakıyesi faizler hariç 18 milyonu geçemez.

MADDE 4. — Ticaret Komisyonunun 3 ncu maddesi aynen.

MADDE 5. — Tohumluk dağıtılacak yerlerde tohumluk miktar ve çeşitleri ekim mevsiminden enaz bir ay evvel Tarım Bakanlığınca tesbit edilerek Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına bildirilir. Olağanüstü hallerde bu bildirme ihtiyacın bilinmesi tarihinden itibaren bir ay içinde yapılır.

Bakanlıkça bildirilecek duruma göre dağıtılacak tohumluklar Tarım Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden peşin para ile alınır. Şayet kurumların ellerinde mahallin gereklerine uygun vasıfta tohumluk yoksa veya ihtiyaç mahallerine pahalıya mal olacaksa aynı şekilde diğer müstahsillardan veya piyasadan satın alınır. Satın alınacak tohumlukların mahallî şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını

Hü.

Ta. K.

Ti. K.

ruluşu tarafından yapılır.

haiz olup olmadığının incelenip belirtilmesi Tarım Bakanlığı kuruluşunca yapılır.

Tohumluk alışları (Umumi Muhasebe) ve (Artırma, Eksiltme, İhale) Kanunu hükümlerine tâbi olmadığı gibi banka için taahhüt vergisine de matrah teşkil etmez.

MADDE 5. — Tohumluklar bankaca dağıtma listelerinde yazılı çiftçilere zincirleme kefalet karşılığında ve borçlandırma yoluyla verilir.

Vâde, bu tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın mahallî harman mevsimi sonudur. Harman mevsimi sonu tarihi mahallî il ve ilçe İdare kurullarınca belirtilir.

Borçlandırma bedelleri tohumluk bedellerine, varsa üçüncü maddede yazılı giderler ilâve edilmek suretiyle tâyin olunur.

MADDE 6. — Tohumluk borçları para ile ödenir. Bu paralar tohumluk kredisi hesabına geçirilir.

MADDE 7. — Vâde yılında birinci maddede yazılı âfetlerden mahsulü enaz yüzde 40 zarar gören çiftçilerin tohumluk borçları bir yıl ertelenir.

Vâdesinde borcunu ödemiye-
yenler veya erteletmiyenlerden vâdenin bitimi tarihinden tahsil tarihine kadar % 6 gecikme faizi alınır. Bu faiz tohumluk

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tohumluklar, Türkiye Ziraat Bankasına, ekim mevsiminden evvel ihtiyaç bölgesinin en uygun yerlerinde hazır bulundurulur.

Tek hâdiselerde iki çiftçinin kefilliğiyle, toplu hallerde ihtiyaç listesinde adları yazılı enaz üç, en çok 20 kişilik grupların müteselsil kefaletiyle verilir.

Bundan başka bir kefalet şekli tatbik olunmaz.

Vâde, bu tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın mahallî harman mevsimi sonudur. Bu kanuna göre yapılacak borçlandırmalardaki (harman mevsimi sonu) il ve ilçe idare kurullarınca belirtilir. Borçlandırma tohumluğunun alış bedelleri üzerinden yapılır.

MADDE 6. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Vâde yılında birinci maddede yazılı âfetlerden mahsulü enaz yüzde kırk zarar gören çiftçilerin tohumluk borçları bir yıl ertelenir ve bu kanun hükmünden o yıl için ayrıca faydalandırılır.

Vâdesinde borcunu ödemiye-
yenler veya erteletmiyenlerden vâdenin bitimi tarihinden tahsil tarihi-

Mal. K.

haiz olup olmadığının incelenip belirtilmesi Tarım Bakanlığı Kuruluşunca yapılır.

Tohumluk alışları (Umumi Muhasebe) ve (Artırma, Eksiltme ve İhale) Kanunu hükümlerine tâbi olmadığı gibi taahhüt vergisine de matrah teşkil etmez.

MADDE 5. — Ticaret Komisyonunun 5 nei maddesi aynen.

MADDE 6. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 7. — Ticaret Komisyonunun 7 nei maddesi aynen.

B. K.

nı haiz olup olmadığının incelenip belirtilmesi Tarım Bakanlığı teşkilâtınca yapılır ve İhtiyaç Komisyonunca bu hususta alınacak karar üzerine işe girilir.

Tohumluk alışları, Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine tâbi olmadığı gibi banka için Taahhüt Vergisine de matrah teşkil etmez.

MADDE 6. — Tohumluklar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca ekim mevsiminden evvel bölgenin İhtiyaç Komisyonunca tesbit edilecek en uygun yerlerinde hazır bulundurulur. Borç senetleri bir çiftçi için enaz iki ve birden fazlası için üç kişiden yirmi kişiye kadar gruplar halinde müteselsil kefaletle tanzim edilir. Vâde, bu tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın mahallî harman mevsimi sonudur. Bu kanuna göre yapılacak borçlandırmalarda, harman mevsimi sonu, il ve ilçe idare kurullarınca belirtilir. Bu borçlandırma, tohumluğun bankaca alış bedelleri üzerinden yapılır.

MADDE 7. — Hükümetin 6 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Vâde yılmada birinci maddede yazılı âfetlerden mahsulü enaz % 40 zarar gördüğü İhtiyaç Komisyonlarınca tesbit edilecek olanların tohumluk borçları bir yıl tecil edilir. Ve bu kanun hükmünden oyl için ayrıca faydalandırılabilir. Vâdesinde borcunu ödemiye veya tecil edilemeyenlerden

Hü.

keredisi hesabına geçirilir.

MADDE 8. — T. C. Ziraat Bankası vâdesi gelip de tahsil edilemeyen ve ertelenmeyen alacakları vâde bitim tarihinden başlayarak bir yıl içinde kendi usulüne göre takip ve tahsil eder. Bu süre içinde tahsil edilemeyen senetler, bankaca, yapılacak takibatı gösterir evrak ile birlikte malsandıklarına devrolunur. Malsandıkları devrolunan bu alacakları Genel Bütçeye gelir kaydetmek üzere ve Tahsili Emval Kanununa göre takip ve tahsil ederler. Bunların tutarı, evrakın malsandıklarına devrini mütaakıp Hazinece Bankaya ödenir.

MADDE 9. — Kredi faizleriyle bu faizlerin Muamele Vergisi dağıtmadan sonra tahakkuk ettiği için borçlandırmaya girmiyen giderler ve Bankanın sun'u taksiri olmadan meydana gelmiş zararlar Tarım Bakanlığı Bütçesinde açılacak özel bölüme konacak ödenekle ertesi yıl karşılanır. Ödenğin miktarı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasıncı her yıl Temmuz ayı sonuna kadar verilecek

Ta. K.

MADDE 8. — Hükümetin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümetin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ti. K.

ne kadar yüzde altı gecikme faizi alınır. Bu faiz tohumluk kredisine hesabına geçirilir.

MADDE 8. — Tohumluk kredisine borçlarını vâdesinde ödeme-yenlerden Ziraat Bankasıncı tahsilât, Tahsili Emval Kanununa göre yapılır. Bir yıl süre içinde tahsil edilemeyen senetler Malsandıklarına devrolunur. Malsandıkları devrolunan alacakları aynı kanuna göre takibe devam eder. Bunların tutarı, devrini mütaakıp, Hazinece Bankaya ödenir.

MADDE 9. — Kredi faizleriyle bu faizlerin Muamele Vergisi ve alış bedelleri dışındaki, dağıtmadan evvel ve sonra tahakkuk edecek, bütün masraflar ve bankanın sun'u taksiri olmadan meydana gelecek zararlar Tarım Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bölüme konacak ödenekle, ertesi yıl karşılanır. Bu miktar her yıl Temmuz ayı sonunda Bankaca Bakanlığa bildirilir.

Mal. K.

MADDE 8. — Bu kanuna göre verilen tohumluk kredisi borçlarını vâdesinde ödemiye-lerden Ziraat Bankasına tahsilât, Tahsili Emval Kanununa göre yapılır. Vâdenin hulûlünden itibaren bir yıl içinde tahsil edilemiyen senetler Mal Sandıklarına devrolunur. Mal Sandıkları devrolunan alacakları aynı kanuna göre takibe devam eder. Bunların tutarı devrini mütaakıp Hazinece banka-ya ödenir.

MADDE 9. — Kredi faizle-riyle bu faizlerin Muamele Ver-gisi ve alış bedelleri dışındaki, dağıtmadan evvel ve sonra ta-hakkuk edecek, bütün masraflar ve Bankanın meydana gelecek zararları Tarım Bakanlığı büt-çesinde açılacak özel bölüme ko-nacak ödenekler ertesi yıl karşı-lanır. Bu miktar her yıl Tem-muz ayı sonunda Bankaca Ba-kanlığa bildirilir.

B. K.

vâdenin bitimi tarihinden tahsil tarihine kadar % 6 geçikme fa-izi alınır ve bu faiz tohumluk kredisi hesabına geçirilir.

MADDE 9. — Tohumluk kre-disi borçların vâdesinde ödemi-yenlerden Ziraat Bankasına ya-pılacak tahsilât, Tahsili Emval Kanununa göre yapılır. Vâde tarihinden itibaren bir yıl için-de tahsil edilemiyen senetler ta-kibat evrakiyle birlikte malsan-dıklarına devrolunur. Bu senet-lerin tutarı Türkiye Cumhuri-yeti Ziraat Bankası merkezinde Hazine namına açılacak hususi bir hesaba zimmet kaydolunur ve bu suretle zimmete geçirilen paralar Hazinece Ziraat Banka-sına ödenir. Hazine, devrolunan senetleri Tahsili Emval Kanu-nuna göre takip eder. 3242, 3730 ve 3938 sayılı kanunlar hüküm-lerine göre bankaca dağıtılmış olan tohumluk kredilerinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tari-he kadar tahsil edilememiş olan alacaklar dahi kanunun yürür-lüğü tarihinden itibaren bir se-ne müddetle bankaca Tahsili Emval Kanununa göre takibedi-lir ve tahsil edilemiyenler hak-kındada yukarıki fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 10. — Kredi faizle-riyle bu faizlerin Muamele Ver-gisi ve tohumluk dağıtmadan evvel ve sonra tahakkuk edecek bütün masraflar ve meydana ge-lecek zararlar Tarım Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bölüme konacak ödenekler ertesi yıl kar-şılanır. Ödenelin miktarı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası-nda her yıl Temmuz ayı sonuna kadar bankaca Tarım Bakan-lığına bildirilir.

Hü.

ve Tarım Bakanlığınca incelenip onanacak hesaba göre tâyin olunur.

MADDE 10. — Bu kanunun uygulanmasına ilişkin işlemler Muamele Vergisinden ve ilgili bütün kâğıtlar, her türlü Damga Resminden ve sair harç ve resimlerden muaftır.

Beşinci madde gereğince alınacak zincirleme kefalet senetleri hakkında 4 . VI . 1937 tarih ve 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun değişik 50 nci maddesinin 3 ncü fıkrası hükümleri uygulanır.

MADDE 11. — 11 . VI . 1937 tarih ve 3242 sayılı, 9 . X . 1939 tarih ve 3730 sayılı ve 11 . XII . 1940 tarih ve 3938 sayılı Kanunlar hükümleri muhtaç yerli çiftçiye tohumluk dağıtılması konusunda uygulanmaz.

MADDE 12. — 11 . XII . 1940 tarihli ve 3938 sayılı Kanunda yazılı kredi miktarı 3 500 000 liraya indirilmiştir. Bu krediden muhtaç çiftçilere tohumluk olarak yapılmış dağıtımlardan doğan alacaklar tahsil olundukça bunun itfasına tahsis edilir ve tamamen itfa edilinceye kadar bu kısım hakkında 3242 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 13. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Ta. K.

MADDE 10. — Hükümetin 10 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükümetin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Hükümetin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümetin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ti. K.

MADDE 10. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Bu kanundan faydalanacak çiftçiler 3242, 3938 sayılı Kanun hükümlerinden faydalanamazlar. Aneak göçmenler, iskân edildikten sonra ve yukarda gösterilen kanunlarla kendilerine bahsedilen hakları kullandıktan sonra birinci maddede yazılı hale mâruz kalırlarsa bu kanun hükümlerine tâbi olurlar.

MADDE 12. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Mal. K.

MADDE 10. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 11. — Ticaret Komisyonunun 11 nei maddesi aynen.

MADDE 12. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 13. — Hükümetin teklifi aynen.

B. K.

MADDE 11. — Hükümetin onuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — 3242, 3730 ve 3938 sayılı Kanunların hükümleri yalnız göçmenlerle nakledilenler için uygulanır.. Bunlar, iskân edilerek adı geçen kanun hükümlerinden faydalandıktan sonra yukarıki birinci maddede gösterilen hallere düşerlerse bu kanun hükümlerinden de faydalanabilirler.

MADDE 13. — Hükümetin 12 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Hükümetin 13 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerini Maliye, Tarım ve Ticaret Bakanları yürütür.

Başbakan

H. Saka

Devlet Bakanı

Başb. Yardımcısı

F. A. Barutçu

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı

Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı

M. Birsal

İçişleri Bakanı

M. H. Göle

Dışişleri Bakanı V.

T. B. Balta

Maliye Bakanı

Ş. Adalan

Millî Eğitim Bakanı

R. Ş. Siner

Bayındırlık Bakanı

Gülek

Ekonomi Bakanı

F. Sirmen

Sa. ve So. Y. Bakanı

Gümrük ve Tekel Bakanı V.

Ş. Adalan

Tarım Bakanı

T. Coşkan

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

Ticaret Bakanı

Çalışma Bakanı

T. B. Balta

Ta. K.

MADDE 14. — Hükümetin 14 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ti. K.

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mal. K.

MADDE 14. — Hükümetin
teklifi aynen.

B. K.

MADDE 15. — Bu kanunu
Maliye, Ticaret ve Tarım Ba-
kanları yürütür.